

Gýda Egemenliði Hemen Þimdi !..

Adnan ÇOBANOĐLU

3 EKÝM 2016Avrupa La Via Campesina’nýn (Çiftçi Yolu) örgütleyicilerinden

Egemenliði için 2. Nyeleni Avrupa Forumu” Romanya’da Ekim ayında (26-30 Ekim 2016) gerçekleştirilecek . 5 gün sürecek bu foruma Avrupa’daki ülkelerin üretici örgütlerinden, tüketici örgütlerinden, gýda ip kolunda çalyþan ipçi örgütleri, mevsimlik çalyþan tarým ipçilerinden, balýkçylardan, göçerlerden, çobanlardan, yerli halklardan, kýrsal araþtýrmacýlardan, “Kadýn Yürüyüþü”nden 1000’e yakýn delege ve gözlemci katýlacak.Avrupa La Campesina’nýn (Çiftçi Yolu) üyelerinden ÇYFTÇY-SEN’de Romanya’da yapılacak olan “Gýda Egemenliði için 2. Nyeleni Avrupa Forumu” na katýlýmý örgütlemek ve Türkiye’de de bir “Gýda Egemenliði Hareketi” yaratmak için harekete geçti. Türkiye’nin farklı yerlerinden, “Nyelene Gýda Egemenliði Formu”nun disiplinine ve ruhuna uygun bir katýlýmý gerçekleþtirebilmek için çaba sarf etti. Çaðrýlar çykartý, farklı illerde görüþmeler ve toplantýlar yaptı. Þimdi delege ve gözlemcilerle Romanya’ya gitmeye hazýrlanýyor.

Peki neyi amaçlýyor bu Forum?

2011 yýlýndaki “Avrupa Gýda Egemenliði Forumu”nun sonuç deklarasyonu bu soruya net cevap vermekte. Bir de kapitalist sistemin tam anlamýyla bir yansýması olan küresel tarým modeline karþý çýkmak için Avrupa sosyal hareketlerinin yaratýcý ve enerjik- cevabýný sunuyoruz. Gýda sistemleri, birkaç tane ulus ötesi gýda þirketi ve az sayýda dev perakendeci tarafýndan kontrol edilen endüstriyel tarým modeline indirgenði. Sadece kar elde etmeyi amaçlayan bu model gereklilikleri karþýlamamaktadır. Saðlýklý, alým gücüne uygun ve halk için faydalý olan gýda üretimi yerine bu model gitgide agro-hayvan yemi ya da sanayiye yönelik hammadde üretimine dayanýyor. Bu model, bir yandan, tarým arazileri ve bu arazilerden hayatýný kazanan insanlar için büyük bir kayba yol açarken, bir yandan da meyve, sebze ve tahýl yönünden yetersiz ve saðlýksýz beslenme biçimine sebep oluyor. Bu endüstriyel üretim modeli, tükenebilir fosil yakýt ve kimyasal girdilere baðýmlý, su ve toprak gibi kaynaklarýn sýnýrlarýný dikkate almayan, çok büyük ölçüde biyoçeþitlilik ve toprak verimliliði kaybýna neden olan, iklim deðiþiklikte katkýda bulunan, binlerce insaný en temel haklarýn dahi tanýnmadýđý iþleri yapmak zorunda býrakan ve hem çiftçilerin hem de, göçmen olmak üzere, ipçilerin çalyþma koþullarýnýn kötüleþmesine yol açan bir modeldir. Bu model bizi doða ile, saygýlý ve sürdürülebilir kurulan bir iliþkiden uzaklaþtırmaktadır” “Ortak varlýklarýmýz olan toprađýn, geleneksel, çoðaltýlabilir köylük tohumlarýn, hayvan ve balýk türlerinin, ađaç ve ormanlarýn, su, atmosfer ve bilginin metalaþmasına, patentlenmesine ve sermayeleþmesine karþýyýz ve bunlara karþý mücadele veriyoruz. Bu varlýklara eripim, piyasalar ve sermaye tarafýndan belirlenmemelidir. Bu ortak kaynaklarýn insan haklarý, kadýn-erkek eþitliði gözetilerek toplumun tamamýný kapsayacak þekilde kullanýlmasýný saðlamalýyýz. Ortak varlýklarýmýzý sürdürülebilir þekilde kullanma sorumluluđumuzun farkýnda olmalý ve Toprak Ana’nýn haklarýna saygý duymalıyýz. Ortak varlýklarýmýzýn yönetimi kolektif, demokratik olmalý ve toplumsal denetim süreçlerine dayanmalýdır. Gýda ve tarýmsal üretim sistemlerimizi belirleyen kamu politikalarýnýn deðiþtirilmesi Mücadelemiz, bir yandan gýda sistemimizi – yerel, ulusal, Avrupa ve küresel ölçekte – belirleyen yönetim yapılarýný ve kamu politikalarýný deðiþtirme, diđer yandan, þirketlerin iklim meþruiyetini ortadan kaldýrma yönündedir. Kamu politikalarý tutarlı, birbirini tamamlayýcý ve ayný zamanda gýda sistem ve kültürü koruyacak, tepvik edecek nitelikte olmalýdır. Tarým ve gýda politikalarýnýn; gýdaya eripim hakkýna dayanması, açlýk ve yoksulluđun gidermesi, temel insani ihtiyaçlarý karþýlaması, Yklım Adaleti’ne – hem Avrupa'da hem de küresel ölçekte – katkýda bulunması gerekmektedir. Gýda üreticileri için sabit ve adil fiyat garantisi verecek, agro-ekolojik tarýmý tepvik edecek, maliyetleri gýda fiyatlarına yansıtacak ve toprak reformunu gerçekleþtirecek nitelikte yasal düzenlemelere ihtiyacýmýz var. Bu politikalar Avrupa’da çiftçi nüfusunun artmasýný saðlamalýdır.” (Deklarasyonun tam metni için.Bkz. http://www.nyelenieurope.net/sites/default/files/2016-06/NYELENI_Declaration_Turkish.pdf) Deklarasyondan da anlaýýlacađý gibi “Gýda Egemenliði” sadece gýda ve tarým sistemlerinde deðiþime yönelik bir istek deðildir, anti-kapitalist bir içeriđe sahip yeni bir toplumsal düzen hedeflemektedir. Peki “Gýda Egemenliði” Nedir? Gýda Egemenliði kapitalizmin dayattýđý gýda sistemine karþý durmaktır. Yerel tohumlara sahip çýkmak, tohumlarýn patentlenmesine, GDO’lu tohumlara ve ürünlere karþý mücadele etmektir. Gýda Egemenliði “Küresel Yklım Krizi”ne gerçek çözüm sunmaktır. Daha az su,ilaç ve enerji kullanýmý gerektiren ve dünyayý sođutacak bir üretim sistemi olan küçük aile tarýmına sahip çýkmaktır.Öncelikli olarak yerelde üretip,yerelde tüketen ve mevsiminde üretip mevsiminde tüketen bir anlaýýpý hakim kılmaktır. Egemenliði dođanın ve tüm canlılarýn kimyasal ilaçlarla zehirlenmesine karþý çýkmak, kimyasal ilaç üreten þirketlere karþý müdahale etmek, ekolojik dengeyi korumak demektir.(Bu kimyasal ilaçlarý üreten þirketler in kimyasal silahlarý üreten þirketler de olduđunu düþündüđümüz de Gýda Egemenliði ayný zamanda Barýþ mücadelesinin de bir parçasýdır.) Gýda Egemenliði tüm canlılarýn savunmayı, sularýn ve su kaynaklarýnýn özelleþtirilmesine karþý mücadele etmeyi de içinde barýndýrýr. Gýda Egemenliði toprak çýkmak, tarým arazilerinin þirketler tarafýndan enerji ve maden yatýrýmlarý, otoyollar, konut ve fabrikalar için gasp edilmesine karþý mücadele etmek demektir. Gýda Egemenliði insanların geçimini yok eden, dolayısıyla onlarý göçe zorlayan sermayenin ve metalarýn serbest dolabýmýný deðiþ; halklarýn özgür hareketini istemektir. Üreticiler ve tüketiciler arasýnda rekabet ve çatýþma ve dayanýþmayý geliþtirmektedir. Tüm insanların, gýda sistemlerini nasýl örgütleyeceđini kolektif olarak karar vererek, kamu yararı ilgilendiren tüm konularda ve kamu politikalarýnda karar alma süreçlerinde katýlýmcý olabilmelerini saðlamak ve bunun için mücadele etmek demektir. Gýda Egemenliði Tarým ve gýda politikalarýnýn; gýdaya eripim hakkýna dayanmasýný, açlýk ve yoksulluđun giderilmesini, temel insani ihtiyaçlarýn karþýlamasýný, cinsiyetler arasý eþitsizliđin kaldýrýlmasýný savunmak ve bunun için mücadele etmek demektir. Gýda Egemenliði “Ortak varlýklarýmýzýn yönetiminin kolektif ve demokratik olmasýný, toplumsal denetim süreçlerine dayanmasýný” amaçlayan yeni bir toplumsal düzen istemek ve bu toplumsal düzen için mücadele etmek demektir. Öyleyse þimdi; “Gýda Egemenliði Hemen Þimdi!” deme zamanýdır.